

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 235 (246)

Olsztyn, piątek 11 października 1946 r.

Rok II

Żegluga na Dunaju i nafta rumuńska przedmiotem dyskusji na Konferencji Pokojowej

PARYŻ, 11.10. (PAP). — W 6 godzin po przyjęciu ostatniego paragrafu traktatu pokojowego z Włochami, Konferencja paryska przystąpiła do obrad nad traktatem pokojowym z Rumunią. Przedstawiciel minister Mołotow.

Przedstawiciel Jugosławii Kardell oświadczył, że kraj, który reprezentuje, jest może najbardziej zainteresowany w sprawie żeglugi na Dunaju i dlatego zdecydowanie odrzuca propozycję brytyjsko-francuską.

BEVIN W OBRONIE INTERESÓW BRYTYJSKICH

Przemawiając podczas debaty nad traktatem z Rumunią, minister Bevin wystąpił z obroną interesów angielskich towarzystw naftowych w Rumunii.

Min. Bevin oświadczył, że Wielka Brytania dąży do tego, aby Dunaj stał się wielką arterią handlową, wolną dla żeglugi wszystkich państw, tak jak są wolne, otwarte morza. Min. Bevin zaznaczył, że zdaniem jego przyczyniłoby się to do podniesienia dobrobytu państw nad dunajskich.

Rozstrzygając kwestię żeglugi na Dunaju musimy pamiętać, że należy zabezpieczyć interesy ośmiu państw nadbrzeżnych. Państwa te muszą mieć możliwość prowadzenia handlu z resztą świata. Wielka Brytania nie żąda specjalnych przywilejów, ale wydawałoby się dziwnym, żeby po wszystkich ofiarach, poniesionych podczas wojny znalazła się w gorszym położeniu niż przed wojną.

Przechodząc do omówienia sprawy naftowej rumuńskiej, min. Bevin zaznaczył, że Wielka Brytania nie dąży do ujarznienia gospodarczego ładnego kraju, ale do magi się równego traktowania wszystkich państw będących w stosunkach handlowych z Rumunią.

Wielkiej Brytanii będzie bardzo trudno podpisać traktat pokojowy z Rumunią, jeżeli nie będzie ona traktowana w ten sam sposób co inne państwa. Min. Bevin podkreślił, że Wielka Brytania nie sprzeciwia się nacjonalizacji jakiegokolwiek gałęzi przemysłu w Rumunii czy gdzie indziej, ale jeżeli będą tworzone międzynarodowe towarzystwa dla eksploatacji nafty rumuńskiej, Wielka Brytania pragnie mieć gwarancję, że akcjonariusze angielscy będą traktowani na równi z innymi.

Dla utrzymania dobrych stosunków między państwami — oświadczył min. Bevin, — konieczny jest swobodny kontakt w dziedzinie politycznej, gospodarczej i kulturalnej. Jestem rad, że generałissimus Stalin w swym ostatnim wywiadzie, udzielonym dziennikarzom brytyjskiemu zgodził się z tą zasadą. Rząd brytyjski pragnie zastosować tę zasadę w swych stosunkach z Rumunią.

MOI-OTOW W OBRONIE PRAW NARODÓW

W odpowiedzi na oświadczenie ministra Bevina, minister spraw zagranicznych ZSRR Mołotow wygłosił krótkie przemówienie, w którym podkreślił, że ustroj, który uregulował sprawę żeglugi na Dunaju 90 lat temu jest typowym przykładem imperialistycznej polityki XIX-go wieku.

Min. Mołotow podkreślił, że jeżeli mamy mówić o równości praw wszystkich państw co do korzystania z dróg wodnych — powiedział min. Mołotow, — musimy czynić to sprawiedliwie i uczciwie. Dunaj nie jest jedyną międzynarodową drogą wodną. Trzeba również pamiętać o kanale Sueskim lub kanale Panamskim, którymi interesuje się wiele państw.

Min. Mołotow podkreślił, że jeżeli przyjąć zasadę równości praw, proponowaną przez niektóre państwa co do Rumunii, Bułgarii i Jugosławii, to co pozostanie

z ich przemysłu? Wszystkie gałęzi przemysłu zostaną bardzo łatwo opanowane przez kapitał amerykański i w krótkim czasie staną się własnością tego kapitału. Może nadejść czas, że przebywając we własnym kraju narody te będą słyszały przez radio tylko język angielski lub będą mogły odbierać tylko audycje amerykańskie. Czy można uwierzyć, że jeżeli pozwoli się nowym państwom swobodnie współzawodniczyć ze Stanami Zjednoczonymi i Wielką Brytanią, to będą one w stanie prowadzić politykę niezależną? W obecnej sytuacji całkowita równość w dziedzinie gospodarczej oznacza jedynie taką sytuację, w której wielcy kapitaliści mogą się stać panami całych państw i rządzić w tych państwach metodą „demokracji dolarowej”.

Związek Radziecki — oświadczył min. Mołotow, — bronił dotychczas i będzie bronił również po tej konferencji interesów małych państw. Będzie on walczył o to, by państwa te były traktowane po ludzku.

Delegacja rządu polskiego udała się z rewizytą do Kijowa

WARSZAWA, 11.10. PAP. W dniu wczorajszym udała się z rewizytą do Kijowa na zaproszenie premiera Ukraińskiej SRR Chruszczowa, premier Osóbka-Morawski z małżonką, Marszałek Zymierski, min. Poczty i Telegrafów dr. J. Putek, podsekretarz stanu J. Berman, wicemin. Kultury i Sztuki L. Kruczkowski i wicemin. Odbudowy inż. J. Zakowski.

Delegacji rządu polskiego towarzyszy nacelnik Wydziału Radzieckiego Min. Spraw Zagranicznych J. Zambrowicz oraz attaché wojskowy ambasady ZSRR w Warszawie gen. M. S. Masłow.

Wyjeżdżających żegnał na lotnisku wicemin. Obrony Narodowej gen. Spychalski, w otoczeniu generalicji, wicedyrektor

dep. polit. M. S. Z. dr. T. Zebrowski, dyrektor protokołu dwuplomatycznego A. Gubrynowicz oraz w zastępstwie amb. ZSRR p. Lebediewa — pierwszy radca ambasady W. G. Jakowlew, w otoczeniu członków ambasady.

Po przybyciu na lotnisko premier Osóbka-Morawski przeszedł wraz z Marszałkiem Zymierskim przed frontem kompanii honorowej Wojska Polskiego. Następnie orkiestra W. P. odegrała hymn narodowy, po czym członkowie delegacji Rządu Polskiego, po pożegnaniu się z zebranymi na lotnisku, zajęli miejsca w dwóch samolotach, które wkrótce wystartowały i po zatoczeniu kręgu nad lotniskiem poleciały w kierunku Kijowa.

Prośby o łaskę odrzucone Wyroki śmierci wykonane będą 16 bm.

BERLIN, 11.10. PAP. Międzysojusznicza Rada Kontrolna wydała oficjalny komunikat, stwierdzający, iż wpłynęły podania o łaskę w imieniu Goeringa, Hossa, Ribbentropa, Keitla, Rosenberga, Franka, Fricke, Streichera, Funka, Doenitza, Roedera, Sauckla, Jodla, Seyss-Inquarta, Neuratha i Bormanna. Kaltenbrunner, Schirach i Speer nie wnieśli prośby o łaskę. Wszystkie podania zostały odrzucone, jak

również prośba Goeringa, Jodla i Keitla, aby ich rozstrzelano, zamiast powiesić.

Sojusznicza Rada Kontrolna nie mogła przychylić się do prośby Roedera, aby zamienić mu karę dożywotniego więzienia na karę śmierci, gdyż Rada Kontrolna nie ma prawa podwyższać kary, wyznaczonej przez Międzynarodowy Trybunał Wojenny w Norymberdze.

Wyroki śmierci będą wykonane 16 października w obecności komisji, złożonej z przedstawicieli czterech mocarstw.

Rada Kontrolna oddaliła również prośbę o łaskę, wniesioną przez obrońcę Bormanna, którego dotychczas nie odnaleziono, zastrzegając sobie prawo ostatecznej decyzji w razie jego aresztowania.

ZGROMADZENIE OGÓLNE ONZ ODBĘDZIE SIĘ 23 BM.

NOWY JORK, 11.10. PAP. Posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych rozpocznie się w terminie ustalonym uprzednio, tj. 23 października. Obrady potrwać przynajmniej 6 tygodni.

Pierwszy traktat pokojowy uchwalony Wojska sprzymierzone opuszczą Włochy

PARYŻ, 11.10. (PAP). — Plenarne posiedzenie konferencji paryskiej przeciągnęło się do późnych godzin nocy. W kwestii Triestu plenum uchwalilo zalecenie, że Triest będzie stanowić obszar wolny i zdemilitaryzowany.

Włoska marynarka wojenna zostaje ograniczona do 2 pancerników, 4 krążowników, 4 kontrotorpedowców, 16 łodzi torpedowych i 20 korwet. Liczba mary-

narzy i oficerów marynarki nie może przekraczać 25 tysięcy.

Uchwalono również art. 4, przewidujący podział reszty okrętów włoskich pomiędzy Wielką Brytanię, Związek Radziecki, Stany Zjednoczone i Francję. Armia włoska będzie liczyła 185 tysięcy ludzi. Policja nie będzie mogła liczyć więcej niż 65 tysięcy ludzi. Co do lotnictwa postanowiono, że Włochy mogą posiadać najwyżej 200 samolotów myśliwskich i patrolowych, i 150 transportowców. Personel lotnictwa nie może przekraczać 25 tysięcy ludzi.

Wszystkie wojska sojusznice będą z Włoch usunięte w ciągu 90 dni od wejścia w życie traktatu pokojowego.

Związek Radziecki otrzyma odszkodowanie od Włoch w wysokości 100 milionów dolarów. Grecja i Jugosławia również dostaną po 100 milionów dolarów odszkodowania. Absylnia otrzyma 25 milionów dolarów odszkodowania.

Bomby na kwatery HITLERA?

W błotnistych lasach pod Kętrzynem, otaczających b. kwatery główną Hitlera kryje się ŚMIERĆ.

Co mówią o zaminowanych terenach czynniki miarodajne patrz str. 3-cią.

PSL „Nowe Wyzwolenie” w Olsztynie

W Olsztynie powstał tymczasowy zarząd wojewódzki PSL „Nowe Wyzwolenie” z ob. Zygmuntem Górnickim, b. członkiem zarządu wojewódzkiego PSL w Olsztynie na czele. Sekretarzem zarządu został ob. Eugeniusz Szulc — b. członek powiatowego zarządu PSL w Olsztynie, skarbnikiem — ob. Stanisław Fryza, przed wojenny działacz ludowy.

Na terenie pow. olsztyńskiego powstało powiatowe kolo PSL „Nowe Wyzwolenie” liczące ponad 50 członków, którzy wystąpili z PSL. Również w pow. Bartoszyce powstał powiatowy zarząd „Nowego Wyzwolenia”, na czele z b. członkiem PSL, ob. Ejniakiem. Ponadto „Nowe Wyzwolenie” zorganizowało swoje kolo w gm. Gąliny, pow. bartoszyckiego.

ZŁOT KOŚCIUSZKOWCÓW

WARSZAWA, 11.10. (PAP). — Złot Kościuszkowców, wyznaczony pierwotnie na poniedziałek, dn. 14 bm. — odbędzie się w terminie wcześniejszym, a mianowicie 12 bm. w sali „Roma” w Warszawie.

Przewidziane jest przybycie około 1500 Kościuszkowców, uczestników bitwy pod Lenino, zarówno spośród odbywających obecnie służbę zawodową w wojsku, jak i zdemobilizowanych b. żołnierzy I-ej Dywizji im. T. Kościuszki.

FUZJA PSL „NOWE WYZWOLENIE” Z GRUPĄ „JEDNOŚĆ LUDOWA”

WARSZAWA, 11.10. (PAP). — Przedstawiciele małopolskiej grupy Ludowców dawnego PSL „Plast” — skupiający się obecnie wokół tygodnika „Jedność Ludowa” oraz przedstawiciele PSL „Nowe Wyzwolenie” postanowili zespolić swe wysiłki w jednolitym stronnictwie PSL „Nowe Wyzwolenie”.

Deklarację połączenia ze strony Polskiego Stronnictwa Ludowego „Nowe Wyzwolenie” podpisał prezes Tadeusz Rełk.

NOWY DYREKTOR DEPARTAMENTU LITERATURY

WARSZAWA, 11.10. (PAP). — Dyrektorem Departamentu Literatury Min. Kultury i Sztuki mianowany został dr. Stanisław Furmanik, znany krytyk literacki i teoretyk literatury.

CZANG-KAI-SZEK PREZYDENTEM CHIN

LONDYN, 11.10. PAP. Generalissimus Czang-Kai-Szek został ponownie wybrany prezydentem Republiki Chińskiej przez centralny komitet wykonawczy Kuomintangu. Zajmował on to stanowisko w przebiegu trzech lat.

Generalissimus Czang-Kai-Szek będzie pełnił funkcję nacelnika państwa, dopóki on, lub jego następca, nie zostanie wybrany na podstawie nowej konstytucji, którą zatwierdzi Zgromadzenie Narodowe.

500 MILIONÓW DOLARÓW POZYCZKI DLA FRANCJI

PARYŻ, 11.10. PAP. Minister finansów Schuman po powrocie ze Stanów Zjednoczonych oświadczył przedstawicielom prasy, że uzyskał od Międzynarodowego Banku pożyczkę w wysokości 500 milionów dolarów.

GENERAL EISENHOWER W LONDYNIE

LONDYN, 11.10. PAP. — Do Londynu przybył generał Eisenhower jako gość ambasadora Stanów Zjednoczonych.

PRZERWA W KOMUNIKACJI LOTNICZEJ

LONDYN, 11.10. PAP. Na mocy rozkazu amerykańskich władz wojskowych samoloty cywilne i wojskowe nie mogą latać nad Czechosłowacją, Węgrami i Rumunią w okresie od 9 do 15 bm., a nad Niemcami i Austrią aż do odwołania.

SILY OPORU W GRECJI WZRASTAJĄ

PARYŻ, 11.10. PAP. Rząd brytyjski zaproponował projekt rządu Tsaldarisa w sprawie utworzenia tzw. armii terytorialnej do zwalczania oddziałów macedońskiego frontu wyzwolenia i innych sił powstańczych, których działalność zaczyna rozciągać się na całą Grecję.

Ostatnie wiadomości, otrzymane z Londynu, głoszą, że walki toczą się na Peloponezie. W ostatnich dniach zanotowano liczne wypadki dezercji z armii greckiej.

Relacja wst. 3100 WM

Naczelnym postulatem naszego województwa — szybkie i wydatne powiększenie pogłowia koni

Uaktywnienie gospodarstw rolnych w naszym województwie do stanu samowystarczalności uwarunkowane jest w pierwszym rzędzie siłą pociągową — rozporządzalną ilością koni i traktorów.

WYMOWA CYFR

W r. 1943 było na tym terenie 221.768 koni i liczbę tę uważać należy za orientacyjną dla przyszłych planów zagospodarowania tych ziem przy pełnym ich zaludnieniu. Obecny stan pogłowia koni przy częściowym zaludnieniu kraju wynosi około 30.000 całego pogłowia koni zdolnych i niezdatnych do pracy, czyli około 13,5% cyfry z r. 1943. W wymienionej liczbie 30 tys. udział koni amerykańskich, kanadyjskich, szwedzkich i duńskich z dostaw UNRRA wyraża się cyfrą ponad 12.000 sztuk.

Jeśli chodzi o stosunek obecnego pogłowia do obszaru ziemi ornej, to na 1 czerwca br. wynosił on 1,7 koni, a obecnie 2,3 na 100 ha, co stanowi znaczną poprawę w porównaniu ze stanem, jaki mieliśmy przed tym.

STAN POGŁOWIA

Ale dla oceny siły gospodarczej rolnika miarodajne są również posiadane ilości bydła rogatego, trzody chlewnej, t.zw. drobnego inwentarza i drobiu. I tu widzimy widoczną poprawę, jakkolwiek wciąż jeszcze jesteśmy na początku drogi, która dopiero po latach doprowadzi nas do norm przedwojennych.

Według danych statystycznych olsztyńskiej Izby Rolniczej mamy obecnie w województwie ponad 35.000 krów (6% pogłowia przedwojennego), około 30.000 świni (4%), przeszło 16.000 owiec (15%), 42 tys. kóz (21%) i z górą 200 tys. drobiu (7%).

Wracając do pogłowia koni, które stanowi punkt wyjścia do odbudowy gospodarczej wsi, należy mieć na uwadze, że doprowadzenie tego pogłowia do właściwej normy w drodze przyrostu naturalnego, który w naszych warunkach może przysporzyć rolnictwu co najwyżej 7% ilostanu rocznie, wymagałoby wielu lat racjonalnej hodowli. A tak długo nasz kraj czekać nie może, gdyż byłoby to równoznaczne ze skazaniem jego ludności na wieloletni okres nędznej vegetacji.

PROJEKTY I SUPOZYCJE

W tej dziedzinie stoi przed państwem wielkie zadanie przyspieszenia procesu odbudowy gospodarczej wsi, chociażby kosztem największego wysiłku finansowego — w ciągu paru lat najbliższych. Bez spełnienia tego warunku nasze życie gospodarcze nie wkroczy na drogę normalnego rozwoju.

Z dostaw UNRRA mamy, podobno, otrzymać jeszcze dla podziału między poszczególne województwa ponad 60.000 koni. Istnieją jeszcze projekty zakupów zagranicznych — w Szwecji, Danii, Finlandii, Islandii, oraz w Czechach i Szwaj-

carii (młode konie) — łącznie około 30 tys. sztuk. W drodze rewindykacji z Niemiec istnieje pono możliwość uzyskania 20.000 koni, które wraz z właścicielami mają wrócić do kraju ze stref angielskiej i amerykańskiej z chwilą zapewnienia im bezpieczeństwa w drodze. Branie są również w rachubę możliwości sprowadzenia pewnej ilości koni z ZSRR — tytułem naszego udziału w trofeach wojennych, uzyskanych na tych właśnie ziemiach, lub — udziału w rewindykacjach. Możemy również liczyć na pewną ilość koni z USA, gdzie od niejakiego czasu prowadzi się akcję w tym kierunku.

O ZMIANĘ ROZDZIELNIKA

Od dłuższego już czasu województwo nasze zasilane jest koniami z dostaw

UNRRA na podstawie rozdzielnika, w którym traktowani jesteśmy na równi z innymi województwami Ziemi Odzyskanych. Przyszłość pokaże, jakie z tych projektów, czy supozycji, o których wzmiankowaliśmy wyżej, i w jakim stopniu zostaną zrealizowane. Tak, czy inaczej możemy liczyć na dalsze dostawy, a rzeczą naszej administracji rolnej, oraz czynników społecznych jest wyjednać dla województwa możliwie największe przydziały z powyższych dostaw, uzasadniając swe prawo do tego wyłącznie niemal rolniczym charakterem naszego okręgu i wyjątkowym jego upośledzeniem. Bez podniesienia pogłowia koni o 30.000 sztuk (postulat, stawiany przez Izbę Rolniczą) gospodarka hodowlana na naszej ziemi nie ruszy z miejsca. (El)

Obowiązek osobistej pracy na nadanym gospodarstwie na Ziemiach Odzyskanych

Jak wiadomo, nie jest wymagane zrzeczenie się posiadanej na obszarze Polski Centralnej nieruchomości, przed uzyskaniem aktu nadania gospodarstwa osadniczego na Ziemiach Odzyskanych.

Ma to na celu umożliwienie osadnikom swobodnej dyspozycji ich pozostawioną nieruchomością w drodze sprzedaży, dzierżawy, czy oddania w użytkowanie.

Należy się spodziewać, że uzyskanie z tego źródła zasoby, zostaną w konsekwencji zainwestowane w gospodarstwo osadnicze.

Art. 28 dekretu z dnia 6 września 1946 roku stawia kategorycznie obowiązek osobistej pracy na nadanym gospodarstwie na Ziemiach Odzyskanych. W związku z tym wydają się nieistotne wysuwane obiekcje, jakoby omawiane wyżej prawne uregulowanie tej sprawy, umożliwiło czy nawet sprzyjało korzystaniu z gospodarstwa osadniczego przez osoby mieszkające stale w Polsce Centralnej.

Wypadki rabunkowej eksploatacji gospodarstw, zdarzające się szczególnie w strefie przylegającej do dawnej granicy R. P. przez mieszkających w pobliżu, po przeciwnej jej stronie, gospodarzy, — są oczywistym pogwałceniem omówionych wyżej zasad i zarządzeń i jako takie, ścigane będą z całą surowością prawa.

Wyrok, którego nie można wykonać „Prawda“ o trzech niewinnych zbrodniarzach

MOSKWA, 11.10 (PAP). — Znany publicysta radziecki Zastawski w artykule zatytułowanym „Wyrok, którego nie można wykonać“ pisze w dzisiejszej „Prawdzie“:

„Międzynarodowy Trybunał Wojenny uniewinnił Schachta, von Pappena i Fritschego.

Goering całkowicie załamany W celach skazańców norymberskich

NORYMBERGA, 11.10. (PAP). — Goering jest całkowicie zlamany człowiekiem, leżącym w łóżku w swej celi — o zmierzchniętym i osłabionym ciele. Na ogół stan skazańców można określić jako „pełną zygmację depresję“. Oprócz Goeringa żaden z nich nie okazuje uczucia przykrości z powodu uniewinnienia Schachta i Pappena, jednakże nie mogą się pogodzić oni z uniewinnieniem Fritschego. Żaden

z pozostałych skazańców nie ma dobrego słowa dla Goeringa.

Niektóre dzienniki pośpiesznie podały wiadomość, że Speer nie jest zadowolony z wyroku. Wprost przeciwnie, jest on zdania, że wyrok jest sprawiedliwy i że zasłużył on na karę 20 lat więzienia. O Jodlu skazani są, że „zasłużył na śmierć żołnierską“, są natomiast wprost przeciwnego zdania, jeśli chodzi o Keitel.

Skazany na śmierć Sauckel łudzi się, że smutny swój los zawdzięcza tylko mylnemu przetłumaczeniu jednego zdania swych zeznań, z którego wynikało, że starał się on wyciągnąć z robotników jak największą korzyść najmniejszym kosztem. W sprawie tego zdania Sauckel pisze ciągle listy i wysyła je do Międzynarodowego Trybunału Wojennego.

Nad północnym biegunem Wspaniały lot nadfortecy amerykańskiej

Na lotnisku w Kairze wylądował samolot amerykański, superforteca „Dreamboat“ (Statek marzeń), którego lot bez lądowania na trasie Honolulu-Kair wzbudził ogromne zainteresowanie. Spodziewano się, że „Statek marzeń“ pobije osiągnięty niedawno przez inny samolot amerykański „Dziki Zółty“ rekord długości lotu bez lądowania. (Rekord ten wynosił prawie 18 tysięcy km).

Rekord ten nie został pobity, gdyż samolot wyczerpał w czasie swej niezwykłej podróży ogromny zapas benzyny.

„Statek marzeń“ przeleciał tylko około 16,5 tys. km. Przebył on tę odległość w czasie 39 godzin, rozwijając średnią szybkość około 400 km na godzinę — szybkość rekordową, jeśli zważyć przy tym, że ciężar superfortecy obciążonej zapasem paliwa wynosi 67 ton.

Trasa superfortecy z Honolulu do Kairu wiodła przy tym przez przestrzenie podbiegunowe. Lot dowiódł możliwości wykorzystania tej drogi dla komunikacji lotniczej. Jednocześnie przyniósł on ważne zdobycze naukowe, dostarczając danych dla zlokalizowania bieguna magnetycznego ziemi. Obserwacja pilota „Dreamboat“, pilka Irwina dowodzi, że znajduje się on o 320 km na północ od półwyspu Boothir w Kanadzie.

Lot odbywał się na wysokości średnio 600 m, jednakże nad polami lodowymi Grenlandii samolot, walcząc ze złymi warunkami atmosferycznymi, musiał wzbicić się na wysokość 6 km.

W okolicach bieguna magnetycznego, gdzie zwykły kompas stał się bezużyteczny, pilot musiał się kierować wskazaniem specjalnego elektrycznego „giro-kompasu“.

Do osobliwości należy fakt, że w okolicach polarnych, gdzie bliżej ziemi mróz dochodził do 50 stopni, na znacznej wysokości temperatura wynosiła tylko 30 stopni poniżej zera.

Przegląd prasy

DROŻYZNA

Przez kraj przechodzi nieusprawiedliwiona nieczym fala drożyzny. Gwałtowna zwyżka cen zarówno na artykuły żywnościowe, jak i artykuły przemysłowe na wolnym rynku, wywołuje urzeczony niepokój warstw pracujących. „Głos Ludu“ źródło drożyzny widzi w spekulacji:

„Odpowiedź na to jest jedna: w sprawę wchodziła się SPEKULACJA. Spekulacja liczy, że korzystając z sezonowej zwyżki cen nabiału itp., będzie mogła dokonać nowego ataku na kieszenie konsumentów. Jak dotąd udało to się jej częściowo. Za mało operatywności wykazały odpowiednie władze, za mało operatywności wykazała także nasza spółdzielczość.

Pamiętamy, jak wiosną tego roku osadzona została w miejscu „fuliońska“ fala drożyzny. I obecnie trzeba zdecydowanej akcji władz i organizacji spółdzielczych. Tego rodzaju akcję podjęto już w Łodzi, gdzie skonfiskowano ukryte przez spekulantów 10 tysięcy kg tłuszczów i rozprzedano po normalnej cenie pomiędzy robotników.

Oczywista — taka akcja nie może powstrzymać zwyżki sezonowej, usprawiedliwionej przyczynami obiektywnymi. Ale może ona i powinna utrzymać tę zwyżkę w rozsądnych granicach i nie dopuścić, aby objęła ona takie artykuły, których podrożeń nie usprawiedliwia nie — oś prócz chęci nadmiernych zysków u handlujących nimi pośredników“.

Przewodniczący Lawrence oświadczył, że są oni wolni i mogą iść gdzie im się podoba! Jednak nie są oni wolni. Nie mogą iść, gdzie im się podoba! Nie mogą wogóle pójść dokądkolwiek. Schacht jest znów aresztowany, Fritsche znajduje się pod aresztem, a von Pappen nie chce opuścić więzienia. Wyrok uniewinniający nie został wykonany i nie wiadomo, czy będzie wykonany.

Sprawa polega na tym, że Trybunał uznał Schachta, Pappena i Fritschego za niewinnych zbrodni przeciwko ludzkości, lecz ludzkość uważa ich za zbrodniarzy i odmawia im miejsca wśród ludzi. Chcieliby przedostać się ze strefy amerykańskiej do brytyjskiej lub francuskiej, lecz odmówiono im. Ani jedno państwo nie wyraża ochoty udzielenia im azylu, a oni sami nie pragną bezpośredniego spotkania z narodem niemieckim.

Okazało się z całą wyrazistością, iż miał rację sędzia Nikiczenko, który żądał skazania Schachta, Pappena i Fritschego. Jego votum separaturno było powszechnym zdaniem narodu.

To, że Pappen wciąż jeszcze jest w tym samym więzieniu, w którym znajdował się podczas przewodu sądowego, jest paradoksem, który sam przez się świadczy o bezpodstawności wyroku uniewinniającego. Niech prawnicy angielski dumni z triumfu sprawiedliwości rozwiążą zagadkę prawniczą: na jakiej podstawie więzienie stało się schroniskiem dla przestępcy faszystowskiego? I czy długo jeszcze ten wyrafinowany bandyta, organizator mordów i prowokacji korzystać będzie z opieki władz?“

„UNIEWINNIENI“

NORYMBERGA, 11.10. (PAP). — Premier bawarski zakazał Pappenowi i Fritschemu opuszczania Norymbergi. Pappen i Fritsche mają stanąć w Norymberdze przed trybunałem denyfikacyjnym i w razie próby opuszczenia tego miasta, zostaną aresztowani.

PRZED PROCESEM SCHACHTA

NORYMBERGA, 11.10. (PAP). — Zona Schachta, która oczekuje w więzieniu w Stuttgarcie na przesłuchanie przez niemiecki trybunał do walki z hitleryzmem otrzymała zezwolenie od niemieckich władz policyjnych na codzienne odwiedzanie męża.

Schachtowi będzie wytoczony proces w Stuttgarcie prawdopodobnie za 2 tygodnie pod zarzutem prowadzenia propagandy politycznej i gospodarczej oraz popierania w inny sposób ustroju hitlerowskiego.

ANGLICY SZKOŁA WOJSKA GRECKIE

LONDYN, 11.10. (PAP). — General brytyjski Dempsey spożył śniadanie z królem greckim. General Dempsey udaje się do Salonik celem dokonania wizytacji oddziałów brytyjskich w Macedonii oraz przeprowadzenia inspekcji ośrodków, gdzie wojska greckie są szkolone przez brytyjską misję wojskową.

ZABURZENIA W RZYMIE Poważne starcia między policją a robotnikami

RZYM, 11.10. (PAP). — Karabinierzy włoscy, strzelający z okien siedziby rządu w pałacu Viminale, samochody pancerne i policja konna, uzbrojona w szable i pałki gumowe, starli się z 5 tysięcznym tłumem robotników, demonstrujących przeciwko grożącemu im zwolnieniu z pracy.

W mieście panuje wielkie wzburzenie. Siedzibę rządu otoczono podwójnymi kordonami żołnierzy, uzbrojonych w broń maszynową. Przy wejściach do sąsiednich ulic patrolują samochody pancerne.

Według wyjaśnień urzędowych, policja miała dopiero otworzyć ogień w chwili, gdy z tłumu padły granaty ręczne. Tłum rozbił okna parterowe pałacu i częściowo wdarł się do gmachu.

RZYM, 11.10. (PAP). — Według doniesień oficjalnych, podczas zajęć w Rzymie rannych zostało 90 demonstrantów i 29 policjantów. Jeden uczestnik demonstracji został zabity. Wśród rannych znaj-

dują się plk karabinierów i 3 inni oficerowie. Liczba aresztowań nie jest jeszcze znana.

Syn Pappena w Norymberdze Uniewinniony ojciec nie śpieszy się na „wolność“

NORYMBERGA, 11.10. (PAP). — Przy był tu Franc von Pappen, syn niemieckiego przestępcy wojennego, uniewinnionego przez Międzynarodowy Trybunał Wojenny.

Młody Pappen był aresztowany przez policję amerykańską nazajutrz po uniewinnieniu jego ojca i skierowany do centrum demobilizacyjnego w Dachau, jako b. kapitan armii niemieckiej. Obecnie

pozwolono mu na powrót do życia cywilnego.

Odbił on rozmowę ze swym ojcem. W rozmowie z dziennikarzami nie wyjaśnił, co zamierza czynić dalej stary Pappen.

Słychać jednak, że uniewinniony przestępca czyta obecnie codziennie sprawozdania o perypetiach swego przyjaciela Schachta, gratulując sobie decyzji zachowania cierpliwości i pozostania narazie w więzieniu.

PRZEDSTAWICIELE EWANGELICKICH SZWEDZKICH U WOJEWODY

Woj. dr. Z. Robel przyjął przedstawicieli Ewangelickiego Kościoła w Szwecji pastora Svena Hellquist, pastora Allan Länd i panią Gunvor Hammar, w towarzystwie polskiego biskupa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, dr. Szerudy, oraz miejscowego proboszcza parafii ewangelickiej, dr. Friszke.

Szwedzki Kościół Ewangelicki pragnie przyjąć z pomocą ludności mazurskiej naszego województwa, w związku z czym wyżej wymienieni delegaci odbyli konferencję z ob. wojewodą, podczas której ob. wojewoda obiecał im wszelką pomoc i poparcie w tej akcji, prosząc równocześnie o objęcie nią w ramach możliwości wszystkich potrzebujących — bez względu na wyznanie.

KONFERENCJA W ZW. SAMOPOM. CHŁOPSKIEJ

W dniu jutrzejszym, w sobotę 12 bm. w lokalu Zw. Samopomocy Chłopskiej, (ul. Kajkaj 6), odbędzie się o godz. 12-iej konferencja w sprawie najżywniejszych zagadnień naszej wsi.

Poruszone zostaną kwestie zdrowotności, dożywiania dzieci oraz opieki nad matką i dzieckiem. (z.a.)

OBRADY INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW KOMUNIKACYJNYCH

Komitet Organizacyjny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji zawiadamia, że w dniu 26 bm. o godz. 11.30 w pierwszym terminie i o godz. 12 w drugim terminie w sali Zarządu Miasta odbędzie się Walne Zebranie Organizacyjne.

Komitet Organizacyjny prosi kolegów inżynierów i techników, pracujących w dziedzinie komunikacji o przybycie i wzięcie udziału w obradach.

STYPENDIA FARMACEUTYCZNE.

Okr. Izba Aptekarska w Olsztynie ufundowała 3 stypendia po 2500 zł miesięcznie dla niezamożnej młodzieży województwa olsztyńskiego, pragnącej się poświęcić studiom farmaceutycznym.

Podania o stypendium należy składać w Okręgowej Izbie Aptekarskiej, Stalina Nr 34.

ZABAWA MILICJANTÓW

W sobotę, 12 bm., w sali ZEOM-u odbędzie się zabawa taneczna, organizowana przez Kom. Miasta M. O. Początek o godz. 20-iej.

NA FUNDUSZ BIBLIOTECZNY

W sobotę, 12 bm. w sali stołówki Urzędu Miejskiego przy ul. Pieniężnego odbędzie się zabawa taneczna, z której dochód przeznaczony jest na fundusz biblioteczny OM TUR.

PORANEK FILMOWY

W niedzielę, o godz. 11, w kinie „Polonia” zostanie wyświetlony w ramach poranka filmowego film pt. „Muzyka i miłość”.

Bilety w cenie 15 zł do nabycia w lokalu OM TUR, pl. Wolności 2-3.

Dzisiaj wieczorem

TEATR IM. ST. JARACZA

O godz. 19.30 „Ojciec”, sztuka w 3-ach aktach Strindberga.

KINO „POLONIA”

Film prod. francuskiej „Skarb rodziny Goupi”. Początek seansów 16, 18 i 20.

KINO „MAZUR”

Film rad. „Zwariowane lotnisko”. Początek seansów: 16, 18 i 20.

P. M. T. ZAPOWIADA zniesienie sprzedaży papierosów na kartki

Tegoroczny zbiór tytoniu zapowiada się dobrze. Polski Monopol Tytoniowy rozszerzył powierzchnię uprawy tytoniu w bieżącym roku do 12 tys. hektarów, podczas gdy w roku 1939 maksymalny obszar, jaki był oddany pod uprawę wynosił 7.000 ha.

Na podstawie umowy gospodarczej z Bułgarią otrzymujemy ponad 3.000.000 kg tytoniu dla uszlachetnienia mieszanek tytoniowych.

Ostatnio nadeszły transporty ze Zw.

Tragiczny wypadek, jaki wydarzył się na terenie b. kwatery głównej Hitlera, pociągając za sobą 5 ofiar ludzkich, odbił się szeroko głośnie echem.

Śmierć 3 funkcjonariuszy MO i jednego rolnika w sile wieku, drugiego w starszym wieku, lecz jak widać z wypadku, pełnego życia, jest ciężką stratą w naszej gospodarce ludźmi. Nic przeto dziwnego, że opinia publiczna została żywo tym poruszona. Rozmowy i dyskusje w tym względzie wysuwają szereg projektów, zmierzających do usunięcia możliwości podobnych wypadków na przyszłość.

Dla uzyskania najbardziej miarodajnych informacji nawiązaliśmy kontakt z saperami olsztyńskimi, których pracy zawdzięczamy uratowanie ciężko rannego Potaszki.

Znajdujemy potwierdzenie naszego stanowiska, że krwawa tragedia wydarzyła się na skutek lekkomyślnego traktowania zarządzeń władz. Cały bowiem teren zaminowany jest mocno ogradzony zasiekami drucianymi, które sforować jest trudno. Ażeby się tam dostać, trzeba przejść po desce położonej na drucie, co też i uczyniono. Niewątpliwie z uznaniem należy podnieść chęć ratowania rannych, lecz dzielni ludzie zapomnieli, że nie będąc fachowcami w dziale saperskim nie należało wkrazać na niebezpieczny teren, lecz jedynym rozsądnym krokiem było natychmiastowe zaalarmowanie saperów w Olsztynie, czego właśnie nie uczyniono. Setki tysięcy min leży jeszcze na polach

minowych dookoła b. kwatery Hitlera, czyhając zdradziecko na nierozważnych ludzi, którzy nie zważając na rozmieszczone gęsto tablice usiłują przeniknąć do wnętrza.

— Panuje dziwna psychologia — powiada por. Gruszecki, znakomity znawca akcji rozminowywania — ludziom się wydaje, że skoro jest spokojnie i wybuchów nie ma to i tabliczki ostrzegawcze nie znaczą. Zapominają właśnie o niebezpieczeństwie, lekkomyślnie narażając swe życie. Wskazują na to ślady działań „szabrowniczych”, które prowadzą właśnie na teren najbardziej niebezpieczny. Dla kawałka drutu, żelaznej sztabki lub suchego drewna, jakie znajdują przydatność w gospodarstwie domowym, zapuszczają się tam, gdzie grozi niechybna śmierć.

Należy z naciskiem pokreślić, że teren zaminowany jest dobrze ogradzony. Normalnie się praktykuje ogradzanie niebezpiecznego terenu pojedynczym drutem i odpowiednimi tabliczkami. Tutaj, ażeby dotrzeć do min, trzeba forsować zasieki z drutu, na których jeszcze i dziś rozmieszczone są miny sygnałowe, wprawdzie przeważnie już nie czynne. To też nikt poza zasieki druciane nie powinien usiłować się przedostać. Natomiast droga, wiedząca przez las i ruiny bunkrów, jest wolna od min i tam nic idącemu nie grozi.

Słyszysz się głosy, że w związku z napływem transportów repatriantów i nasileniem ruchu osiedleńczego należy przyspieszyć akcję rozminowania niebezpiecznego

lasu koło Kętrzyna — pozostałości po Hitlerze. Otóż, jak się dowiadujemy, władze wojskowe mają w tej chwili wiele roboty nad rozminowaniem dróg komunikacyjnych, mostów i pól zdatnych do uprawy. Nie wszystkie bowiem drogi są już bezpieczne, np. niedawno wbuchła mina na drodze do Braniewa. Dopiero gdy arterie komunikacyjne i pola orne zostaną oswobodzone od min, wówczas przyjdzie kolej i na las z b. kwatery Hitlera. Nadmienić trzeba, że sam las, jak i najbliższe położone okolice nie przedstawiają wartości użytkowej, ponieważ stanowią teren bagnisty, przeto i względy gospodarcze nie nakazują pośpiechu w tym względzie. Tym bardziej, że robota nad rozminowaniem jest poważnie utrudniona przez gęstą i wysoką trawę błotną.

Ryzyko śmierci tak cennego materiału ludzkiego, jakimi są saperzy, jest bardzo wysokie. Zdaniem czynników wojskowych, gdyby podjęto rozminowywanie b. kwatery Hitlera w chwili obecnej, liczyliby się należało z utratą co najmniej 10 saperów. Aby przeprowadzić planową akcję rozminowania tych terenów, jest tylko jeden krótki okres wczesnej wiosny, kiedy to można wypalić zeschłą trawę i w ten sposób „ogolić” ziemię. Wówczas poszukiwania min byłyby bardziej ułatwione.

Lansowane są projekty niszczenia min przy pomocy bomb lotniczych, zrzuconych z samolotów. Jest to koncepcja bezsensowna, albowiem bomby lotnicze tylko porzuciłyby, względnie przysypałyby miny nie naruszając ich zdolności wybuchowej.

Ażeby uniknąć dalszych nieszczęśliwych wypadków, zostaną ustawione, niezależnie od już istniejących znaków ostrzegawczych, wielkie tablice z napisami ostrzegającymi przed wejściem do lasu. Po nadto starostwo w Kętrzynie winno za pośrednictwem wójtów i sołtysów pouczyć sąsiednią ludność, gdzie i dlaczego chodzić jest niebezpieczne.

Dowiadujemy się, że ze względu na wielkie zainteresowanie, jakie budzi obecnie i budzić będzie w przyszłości b. kwatery Hitlera w kraju i za granicą wojewoda olsztyński dr. Z. Robel wszczął już uprzednio akcję o zabezpieczeniu przyszłości tego terenu. Chodzi bowiem o to, że jak Verdun i pole bitwy nad Sommą po I wojnie światowej były atrakcjami turystycznymi, to i obecnie ziemia mazurska winna się stać atrakcją ze względu na b. kwatery Hitlera.

W tym celu należy zachować teren b. kwatery Hitlera w stanie możliwie pierwotnym, a po całkowitym rozminowaniu, oddać niejako w „eksploatację” Polskemu Związkowi Zachodniemu dla celów prowadzki.

Inicjatywa jest godna wszechstronnego poparcia ze względu na wielkie możliwości turystyki masowej w latach najbliższych, zarówno zagranicznej, jak i krajowej. (j. j.)

Wygraliście szkołę — dbajcie o poziom nauki Gimnazjum i liceum dla dorosłych otrzymało lokal

Z prawdziwą radością dowiedzieliśmy się, iż dziś rozpoczyna się normalna praca w gimnazjum i liceum dla dorosłych.

Po długich perypetiach znalazło się rozwiązanie, bo się musiało znaleźć, jak daliśmy temu niepełny wyraz, popierając słuszne postulaty młodzieży, (patrz nr 215 i 229 „Wiadomości Mazurskich”).

Bezdomna uczelnia decyzją Ministerstwa Oświaty została ulokowana w gmachu szkoły powszechnej Nr 3 przy ul. Zwycięstwa. — Ołbrzymi, wielopiętrowy gmach z łatwością pomieściłby jeszcze większą szkołę, niż uczelnia dla dorosłych. Szkoła jednak, że młodzież straciła 6 tygodni drogocennego czasu na naukę, który został bezpowrotnie zmarnowany, a skarb państwa narażony został na niepotrzebne straty w postaci wypłaconych przysługowo niepracującym profesorom wynagrodzeń.

A przecież decyzja, jaka została obecnie powzięta, mogła chyba być spowodowana dwa miesiące temu, to znaczy jeszcze przed rozpoczęciem roku szkolnego. Niezbędne adaptacje, w postaci zainstalowania światła, które się teraz przeprowadza, można było wówczas wykonać.

Niemniej jednak fakt pomyślnego zakończenia walki o możliwość nauki napawa nas zadowoleniem, które jest tym większe, gdy się widziało entuzjazm z jakim młodzi adepci dokonywali przeprowadzki.

W „normalnych” warunkach przeprowadzka taka trwałaby kilka dni, tu zaś w przeciągu kilku godzin wszystko zostało przeniesione do nowej siedziby.

Jak niepełne były nasze nadzieje na rozwiązanie sprawy lokalu dla szkoły, tak też sądzimy, niepełne będzie przekonanie o dobrych wynikach nauki. Wskazuje na to fakt nastawienia opinii młodzieży na poważny stosunek do kształcenia. Trzeba bowiem stwierdzić, że ostatnimi czasy daje się zauważyć obniżenie poziomu abiturientów, co znalazło swój wyraz w uchwałach rady pedagogicznej, dbającej o należyty poziom szkoły.

Jak wiadomo system nauki w gimnazjum i liceum dla dorosłych jest semestralny, to znaczy, że w ciągu roku szkolnego młodzież przerabia materiał z kursu

dwuletniego. Nie znaczy to jednak, aby zamiarem zarówno władz szkolnych, jak i ciała profesorskiego było fabrykowanie dyplomowanych nieuków.

Szkoła nikomu nie gwarantuje łatwego otrzymania dyplomów, jak to słusznie zaznaczył ob. kurator podczas jednej z konferencji. Szkoła ma za zadanie wspomóc tym, którzy wykazają uzdolnieniem względnie pracą możliwość porządnie przeobrażenia tego materiału w przeciągu roku, który się normalnie przechodzi w ciągu lat dwu. Ci zaś, którzy nie nadają w tempie, jakie jest w tym wypadku niezbędne, będą musieli kurs powtarzać. Zarówno nauczycielstwo, jak i dyrekcja nie ponoszą odpowiedzialności za ewentualne „obłanie” na egzaminie, lub ścisłą klasyfikację.

— Jak nikt bez własnego wysiłku zadowolony być nie może, tak też nikt bez pracy nie może liczyć na dyplom „dojrzałości”. — powiedział kurator Szulczyński pod adresem uczącej się młodzieży. **A więc młodzi obywatele — wygraliście szkołę, a teraz wygrajcie poziom naukowy przez usilną i wyteżoną pracę.** (j. j.)

Na ekranie

„Skarb rodziny Goupi” (Polonia)

Po filmie radzieckim „Dwaj żołnierze” o wybitnej tematyce wojennej, ukazał się na ekranie kina „Polonia” jeden z nowych obrazów produkcji francuskiej: „Skarb rodziny Goupi”.

Jest to nowe osiągnięcie francuskiej techniki filmowej okresu powojennego, jak też wysokiej sztuki artystów, których grze film w znacznym stopniu zawdzięcza swe powodzenie.

„Skarb rodziny Goupi”, to wiernie oddanie środowiska wieśniaków francuskich, którzy w jednostajności swego życia, ubożego w jakiejkolwiek doznania duchowe i estetyczne, widzą jedyny cel — wzbogacenie się.

Film tchnie dławiącą siłą posępnej sugestii, wprowadzając widza w stan lekkiego, nieokreślonego bliżej niepokoju. Tragiczne fatum ciąży nad liczną rodziną Goupi. Skąpstwo jest cechą starszego pokolenia, które wszelkimi środkami dąży do zdobycia skarbu „Cesarza”. Tragizmem tchnie obłęd nieszczęśliwego w swej miłości Tonkin'a i głupota Jean'a, w którym drzemie jednak iskierka szlachetności.

Spośród nich jasna plama odbija się zrównoważenie ducha, opanowanie i uczciwość wuja „Czerwonej Reki”, sceptycznie ustosunkowanego do rodziny.

Jednak i on, tajemniczym życiem samotnika, tragedią miłosną w swej młodości, wzbudza przerażenie w młodym Goupi, który po przyjeździe z Paryża nie może się przyzwyczaić do dusznej atmosfery życia rodzinnego.

Przyczyną pośrednią, czy bezpośrednią szeregu powikłań jest fatalny skarb — stary złoty zegar, tajemnicę którego strze

że zazdrośnie senioru rodu Goupi — „Cesarz”.

„Skarb rodziny Goupi” jest to film, który każdy powinien zobaczyć i przemysleć (mag)

MORĄG W DRUGĄ ROCZNICĘ MO

W drugą rocznicę Milicji Obywatelskiej odbył się w Morągu wspólny obiad dla zgromadzonych gości, spośród miejscowych władz związków i organizacji, podczas którego inspektor szkolny i przewodniczący PRN ob. Szkoła wygłosił okolicznościowe przemówienie.

Wieczorem, w sali ZWM, milicjanci wystawili cieszącą się dużym powodzeniem, sztukę pt. „7 października”, poprzedzoną krótkim przemówieniem ob. Szkołkiego.

Po zakończeniu przedstawienia odbyła się w miłym nastroju zabawa taneczna.

PIĄTEK 11 BM.

16.00 dziennik, 16.30 audycja dla chorych, 16.55 słuchowisko, 17.10 koncert małej orkiestry PR, 17.55 audycja wojskowa, 18.10 reportaż dźwiękowy, 18.25 wiadomości sportowe, 18.30 recital śpiewaczy, 19.00 koncert symfoniczny, 20.00 dziennik, 20.30 dalszy ciąg koncertu, 21.00 muzyka, 21.50 pogadanka sportowa, 22.00 koncert rozrywkowy, 22.30 muzyka taneczna, 23.00 ostatnie wiadomości, 23.20 program, 23.30 muzyka, 23.55 skrót ostatnich wiadomości.

KS „Społem” zwrócił się do MOZPN o powtórne rozpatrzenie powodów zawieszenia klubu, przedstawiając odpowiednie motywy, usprawiedliwiające zarząd i kpt. drużyny w związku z niewystawieniem graczy „Społem” na mecz Olsztyn — Ostróda.

Na odbytym zebraniu zarząd MOZPN, biorąc pod uwagę dotychczasowe nienaganną pracę KS „Społem” na polu sportowym, jak również stałą i ścisłą współpracę z MOZPN-em, a nie wysłanie graczy na mecz z Ostródą motywując tym, że KS „Społem”, jako przedstawiciel naszego okręgu rozgrywając mecz z drużyną sąsiedniego województwa (Ostrołęka) wystawił reprezentacyjny skład, by zaprezentować nasze piłkarstwo na jak najlepszym poziomie, postanowił dalszą karę dwutygodniowego zawieszenia odwołać.

W decyzji swojej MOZPN zastrzegł, że z chwilą wystawienia reprezentacji okręgu, społecznicy muszą się podporządkować wydanym zarządzeniom.

Wybitnie sportowe nastawienie zarządu MOZPN zostało przyjęte z wielkim zadowoleniem przez sportowców i sympatyków KS „Społem”.

„Plama”, która ciążyła na „Społem” została zmyta, szkoda tylko, że pierwsza decyzja MOZPN była tak pochopnie powzięta. Składamy to na karb zarządu, który decyzję swą wydał, nie biorąc pod uwagę motywów usprawiedliwiających KS „Społem”.

Już w niedzielę, o godz. 11, na Stadionie Wojska Polskiego przy ul. Artyleryjskiej drużyna „Społem” rozegra towarzyski mecz z „Granicą”, która ostatnio zremisowała z mistrzem okręgu KKS 1:1 i wysoko pokonała drużynę spółdzielców 5:1, w której brali udział także gracze „Społem” Olsztyn.

Ostatni w sezonie mecz tych drużyn

OBWIESZCZENIE

Państwowy Urząd Repatriacyjny wzywa wszystkich repatriantów, zamieszkałych na terenie województwa olsztyńskiego, którzy pozostawili za linią Curzona nieruchomości miejskie i posiadają na to dowody, tj. opisy mienia pozostawionego, wydane przez Pełnomocników Rejonowych Rządu R. P. do Spraw Ewakuacji, czy też orzeczenia odszkodowawcze, wydane przez P.U.R., a którzy dotychczas nie ubiegali się o podobne objekty na terenie województwa olsztyńskiego, do składania podań o przydział nieruchomości we właściwych terenowo Powiatowych Oddziałach P.U.R. Nadmieniamy, że w wypadku, gdy nieruchomości zostanie już przydzielona, nie będą uwzględniane reklamacje repatriantów, którzy w niej zamieszkują i mają uprawnienia do jej otrzymania, skoro opóźnienie w złożeniu przez nich podań nastąpiło z ich winy.

Repatrianci, którzy pozostawili za Bugiem gospodarstwa rolne, o ile nie są z zawodu rolnikami, a mają inny zawód, stanowiący główne źródło ich utrzymania i zmuszający ich do przebywania w mieście, uniemożliwiający prowadzenie gospodarstwa, względnie których stan zdrowia przy braku członków rodziny i inwentarza rolniczego, żywego jak też i martwego, nie zezwala na prowadzenie gospodarki, mogą wnosić podania o zamianę gospodarstw rolnych na nieruchomości miejskie. Do podań takich należy załączać:

- 1) uwierzytelnione odpisy karty ewakuacyjnej, opisu mienia, wzgl. orzeczenia odszkodowawczego,
- 2) zaświadczenie z pracy petenta i członków jego rodziny, żyjących z nim we wspólnocie domowej, względnie zaświadczenie o wykonywanym rzemiośle tychże, zaświadczenia szkolne o kształceniu nieletnich dzieci,
- 3) zaświadczenie lekarskie w wypadku, gdy stan zdrowia petenta nie zezwala na prowadzenie gospodarstwa.

Za wszystkie podania w/w sprawach pobierane są opłaty stempłowe w ustawowo przewidzianej wysokości.

Dyrekcja Woj. Oddziału P.U.R.
2067 w Olsztynie.

Salomonowy wyrok M. O. Z. P. N. K. S. „Społem” gra w niedzielę z „Granicą”

budzi zrozumiałe zainteresowanie szerokiego mas sympatyków piłki nożnej. Wi-

...a jednak AKS

Na boisku chorzowskim dograno niezakończony mecz piłkarski między AKS Chorzów a RKU Sosnowiec. Wyznaczona dogrywka zakończyła się wynikiem 1:0 dla drużyny chorzowskiej, tak, że ogólny rezultat meczu brzmi 4:0 na korzyść AKS.

Przy tym stanie mecz niedzielny o mistrzostwo Polski między „Wartą” a AKS zakończony zwycięstwem chorzowian, będzie prawdopodobnie uznany za mistrzowski.

Brawo kolejarze

Rzadko mi się przytrafia korzystać z komunikacji kolejowej, tym przeto lepiej można zaobserwować postęp w usprawnieniu naszych kolei państwowych.

Stwierdziłem, że pociągi tego dnia punktualnie odeszły, na peronach i w tunelach dworca olsztyńskiego — czysto i porządek, obsługa pociągu, którym jechałem do Białegostoku, wyjątkowo grzeczna.

Szczególnie wyróżnić należy kierownika pociągu ob. Łapińskiego, który z pełnym zrozumieniem pełni swą pracę. Sam pasażerem wynajdywał miejsca, interesował się, czy jadący mają gdzie siedzieć, kobiecie z dzieckiem wyszukał miejsce i uprzejmie wypisał bilet, bo go nie zdążyła wykupić.

NOWY SŁOWNIK POLSKO-ROSYJSKI

Nakładem spółdzielni wydawniczej „Czytelnik” ukazał się nowy słownik polsko-rosyjski, którego autorem jest dr. Wiktor Jakubowski, wykładowca literatury rosyjskiej i lektor języka rosyjskiego na Uniw. Jagiellońskim.

Prócz właściwego słownika znajdujemy tu zasady wymowy, poprzedzone alfabetem rosyjskim, ważniejsze reguły alfabetyczne, wykaz skrótów literowych oraz zwięzły zarys praktycznych wiadomości gramatycznych.

KOMUNIKAT

Zarząd Koła Grodzkiego Stronnictwa Ludowego ul. Kopernika 14 wzywa wszystkich członków i sympatyków zamieszkałych w Olsztynie do zgłaszania się w dniach wtorki i piątki w godz. od 9-tej do 15-tej i od 17-tej do 18-tej, celem ujęcia ewidencji. 2120-3
Zarząd

„SPOŁEM” Delegatura Zarządu na Okręg Mazurski w Olsztynie poszukuje natychmiast w Olsztynie i w placówkach powiatowych: bilansistów - buchalterów, referenta ubezpieczeniowego, referenta prawnego i prawnego w 1 osobie i pomoce biurowe. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Delegatury „Społem” w Olsztynie, ul. Wyzwolenia nr 27, z załączeniem podania i życiorysu 2119-3

Izba Rzemieślnicza w Olsztynie

Centralny Urząd Planowania w Warszawie przystępując do opracowania Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1947 wzywa wszystkich rzemieślników na terenie woj. olsztyńskiego do składania wniosków inwestycyjnych w Izbie Rzemieślniczej w Olsztynie w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15.X.1946 r.

Formularze są do nabycia w Izbie Pożyczek z Państwowego Planu Inwestycyjnego uzyskać mogą warsztaty rzemieślnicze dla następujących celów:

- a) na remonty i konserwację urządzeń (remonty kapitalne),
 - b) na odbudowę budynków,
 - c) na budowę nowych budynków, instalacji maszyn i t.p.,
 - d) na odzyskanie i zabezpieczenie, a więc zabezpieczenie przed zniszczeniem budynków, instalacji, maszyn i narzędzi.
- 2118 Dyrektor Izby
(—) mgr. Kazimierz Lisowski

rzemy, że obie drużyny pokażą nam poziom gry, odpowiadający wicemistrzowi okręgu i wicemistrzowi Wojsk Ochrony Pogranicza.

Drużyna „Granic” wystąpi w swym najsilniejszym składzie z doskonałym: Jędrzejewskim w napadzie i Stokowskim na obronie.

W drużynie „Społem” ujrzymy starych znajomych: Tatarkiewicza, Krajewskiego, Troickiego, Sienkiewicza, Mikołajczaka, Prusika, Tippego, Koreckiego, Krawczyka, Drzałę, Szydlika i Białowas - Abramskiego.

Mecz ten będzie wstępem do wielkich zawodów sportowych, jakie się odbędą w niedzielę, o godz. 14.30 na Stadionie WF i PW z udziałem rekordzistek świata: Polski - Walasiewiczówny, Kwaśniewskiej, Wajsówny, Staniszelewskiej, Rutkowskiej i innych. (wo.)

Zachowanie się ob. Łapińskiego wywoływało uznanie pasażerów, przeto życzyć należy, aby tak pojmujących swe obowiązki konduktorów było na PKP jak najwięcej. (j.)

OGŁOSZENIA DROBNE

GOSPODARSTWO pod Olsztynem odstąpi. Wiadomość: sklep Siendy, Olsztyn, Dworcowa 26, (obok Ubezpieczalni). 2092-1

SKLEP porcelany — szkła, ul. Warminska 6 (Długa) poleca: rzeczy codziennego użytku, jak też prezenty ślubne, imieninowe. 2121-3

DO WYNAJĘCIA pomieszczenia na magazyn z kantorem w całości lub częściowo, ponad 60 m² powierzchni, ul. Osieńskiego 18, Biernacki Franciszek. 2132

ZGUBIONO kapelusz firmy włoskiej, brązowy, między stacją Ostróda-Olsztyn. Znalazca otrzyma tysiąc złotych nagrody. Powiatowe Biuro Rolne, Biskupiec, pow. Reszel 2123

ZGUBIONO kartę osiedleńczą nr 230 wydaną przez PUR Płock, na imię Dąbrowski Jan, zam. Landowo, pow. Reszel. 2124-3

UNIEWAŻNIAM dokumenty i kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Gdynia, na nazwisko Szymborski Jerzy. 2104-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU w Płocku i dokumenty na nazwisko Kopczyński Jan 2106-1

PAŃSTW. Centrala Handlowa, Oddział Woj. w Olsztynie, Al. Wojska Polskiego 5 poszukuje wykwalifikowanych sił biurowych. 2107

UNIEWAŻNIAM się zagubiony dowód tożsamości konia, będącego własnością Szulca Jana, zam. Kabinen, pow. Reszel. 2122-3

UNIEWAŻNIAM zagubiony tymczasowy dowód tożsamości konia, wydany przez Zarząd Gminy Rańsk, na nazwisko Sokolowski Franciszek, zamieszkały w Machlewie. 2125

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną wydaną w Równem, na nazwisko Gromczyńska Zofia, ur. 27.X.1920 r. w Bfoniałce, pow. Ludwipol. 2127

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację mistrzowską nr 155, wydaną przez Izbę Rzemieślniczą w Olsztynie, na nazwisko Biernatowski Rudolf, zamieszkały Olsztyn ul. Jagiellońska 6 m. 11. 2128

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację członkowską spółdzielni „Mazur” w Olsztynie, na nazwisko Gulbicki Adam, zamieszkały Kolonia Mazurska, ul. Lanca nr 3 m. 1. 2129

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną, wydaną przez Izbę Skarbową w Olsztynie na prowadzenie budki na bazarze w Olsztynie, oraz legitymację członkowską spółdzielni „Mazur” w Olsztynie na nazwisko Piórkowska Janina. 2130

NA FILMOWEJ TASMI

Wielką międzynarodową nagrodę filmową otrzymała na odbywającym się obecnie międzynarodowym festiwalu filmowym w Cannes: film angielski pt. „Spotkanie” oraz film francuski „Farrebique”. Polska produkcja filmów dokumentalnych odniosła na międzynarodowym festiwalu filmowym w Cannes niezwykły sukces.

Wyprodukowana przez „Film Polski” krótkometrażówka „Wieliczka”, uzyskała w kategorii filmów pedagogicznych najwyższą nagrodę — „Grand Prix”. W konkursie wzięło udział 19 krajów.

W ZSRR ukazał się na ekranach nowy film „Biały kiel”, osnuty na tle powieści Jacka Londona.

W wytwórniach czechosłowackich nagrano 5 filmów, 12 jest w przygotowaniu. Wśród filmów ukończonych na uwagę zasługują: „Oswobodzenie Czech”, „Jan Ziłka” i „Żle wychowany bakałarz”.

Wytwórnia filmowa „Paramount” w Hollywood ukończyła pracę nad nowym filmem pt. „Kariera Hitlera”. Przedstawia on karierę „führera” od chwili zakończenia pierwszej wojny światowej do chwili dojścia do władzy i puczu Roehma w 1934 r. Rolę Hitlera gra Robert Watson. W filmie występują postacie Göring, Goebelsa, Himmlera, odtwarzane przez aktorów.

W Paryżu wznowiono kilka pierwszych filmów Chaplina sprzed 30 lat, jak: „Emigrant”, „Awanturnik”, „Charlot jako policjant”.

W Ameryce wyprodukowano film pt. „Sahara”, poświęcony ostatniej wojnie, a w szczególności epizodowi walki o źródła wody w czasie walk w Afryce.

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację służbową nr 8486, wydaną przez DOKP Olsztyn oraz bilet okresowy bezpłatny na przejazd Olsztyn - Gierdawa, wydany przez DOKP Olsztyn, na nazwisko Woroliński Michał (ślusarz odcinka sygnałowego). 2131-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową nr 03586, wydaną przez RKU Mińsk Mazowiecki oraz legitymację służbową nr 168, wydaną przez Zarząd Miejski w Olsztynie, na nazwisko Padzik Kazimierz, zamieszkały Olsztyn, Szczepańskiego 26. 2133

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację oficerską 3096, wydaną przez jednostkę wojskową 1842, na nazwisko ppr. Szostek Jerzy, ur. 22.2.1924 r. 2134

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę na gospodarstwo, wydaną przez PUR Morąg, na nazwisko Czerwiec Benedykt, zamieszkały w Lubnowie, pow. Morąg. 2135

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Morąg oraz kartę rozpoznawczą, na nazwisko Bialek Jan, zamieszkały w Jurkowie, pow. Morąg. 2135-a

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Radom nr 9442 na nazwisko Lewicki Stefan, zamieszkały w Morągu. 2136

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną, wydaną w Galinie, pow. Wilno, kartę na gospodarstwo, wydaną przez PUR Morąg oraz kartę zameldowania, na nazwisko Łutowicz Józef, zamieszkały w Klujnach, pow. Morąg. 2136-a

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie tożsamości konia, dowód osobisty, wydany przez gminę Potworów, pow. Radom, na nazwisko Pietrasik Andrzej, zamieszkały w Grabnie, pow. Morąg. 2137

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową, wydaną przez władze angielskie oraz kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Gdynia, na nazwisko Łukasiewicz Stanisław, ur. 1920 r. 2138-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową, kartę, wydaną przez PUR oraz kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U., na nazwisko Poreda Jan, ur. 12. 5. 1911 r.

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. 22-go Lipca 16. Telefon Nr. 81-90. Nadesłanych rękopisów Re akcja nie zwraca.

Redaktor Naczelny: **Wl. Mroczkowski**

Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 9 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Gosp. Spółd.” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł za wyraz (najmniej 50 zł), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł za wyraz (najmniej 30 zł). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm wysok. przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA. 70 zł., kwartalna—200 zł., roczna—800 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo na razie nie wychodzi.